

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 51/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi työeläkekassan muuttamisesta keskinäiseksi työeläkevakuutusyhtiöksi sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2002 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi työeläkekassan muuttamisesta keskinäiseksi työeläkevakuutusyhtiöksi sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta (HE 159/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Pia Jokinen ja ylimatemaatikko Leena Väänänen, sosiaali- ja terveysministeriö
- finanssineuvos Urpo Hautala, valtiovarainministeriö
- erikoistutkija Arttu Juuti, Kilpailuvirasto
- ylimatemaatikko Jarkko Pajunen, Vakuutusvalvontavirasto

- johtaja Matti Uimonen, Eläketurvakeskus
- toimitusjohtaja Lauri Koivusalo, LEL-työeläkekassa
- johtaja Matti Leppälä, Työeläkevakuuttajat TELA ry
- neuvottelupäällikkö Markku Lemmetty, Akava
- sosiaalipoliittinen asiamies Vesa Rantahalvari, Palvelutyönantajat
- varatuomari Mikko Nyyssölä, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- lakimies Janne Metsämäki, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- lakimies Irma Pahlman, Toimihenkilökeskusz järjestö STTK.

Lisäksi valiokunta on saanut Suomen Yrittäjien sekä Eläkesäätiöyhdistys-ESY ry:n kirjalliset lausunnot.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi erityinen laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisa tarkoitetun työeläkekassan muuttamiseksi keskinäiseksi työeläkevakuutusyhtiöksi. Yhteisömuodon muutoksella ei olisi vaikutusta työeläkekassan hoitaman lakisääteisen työeläkevakuutuksen toimeenpanoon, vaan

tästä johtuvat tehtävät siirtyisivät sellaisenaan muodostettavalle keskinäiselle työeläkevakuutusyhtiölle. Myös muut lain nojalla työeläkekassan hoidettaviksi määrätyt tehtävät siirtyisivät muodostettavalle yhtiölle. Yhtiön toimintaan sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia että lyhytaikai-

sisä työsuhhteissa olevien työntekijäin eläkelä-
kia.

Lailla olisi mahdollista muuttaa työeläkekas-
sa asteittain työeläkevakuutusyhtiöksi, minkä
jälkeen se voisi toimia muiden toiminnassa ole-
vien työeläkevakuutusyhtiöiden kanssa kilpai-
lullisesti samanvertaisessa asemassa.

Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotus laiksi ly-
hytaikaisissa työsuhhteissa olevien työntekijäin
eläkelain muuttamisesta.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voi-
maan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne
on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä
syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-
kunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksen-
mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten
hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muu-
tosehdotuksin.

Esitys lyhytaikaisissa työsuhhteissa olevien
työntekijäin eläkeläissa tarkoitettun työeläkekas-
san muuttamisesta keskinäiseksi työeläkevakuu-
tusyhtiöksi tähtää eläkekassan kilpailullisen ase-
man turvaamiseen työeläkevakuuttamista koske-
van kilpailun vapautuessa. Valiokunta toteaa,
että kilpailua vapautettaessa tulee erityistä hu-
miota kiinnittää eri laitostyyppien eli työeläke-
vakuutusyhtiöiden lisäksi myös eläkesäätiöiden
ja vakuutuskassalain mukaisten eläkekassojen
kilpailuedellytysten tasapuolisuuteen. Kun nyt
muodostettavan työeläkeyhtiön yksinoikeus
eräiden toimialojen työsuhhteiden vakuuttami-
seen loppuu, tulee kaikkien toimialojen työsuh-
teiden vakuuttaminen mahdolliseksi myös muis-
sa laitosmuodoissa. Eri toimialojen työsuhhte-

den erojen pienentyessä on perusteltua, että nii-
den vakuuttamista koskevat säännökset ovat
mahdollisimman yhdenmukaiset.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös vakuut-
tamisvelvollisuuden valvontaan. LEL-töeläke-
kassan toimialalla, jossa työsuhhteet ovat lyhyitä
ja määräaikaista, valvonnalla on ollut erityistä
merkitystä laiminlyöntien ehkäisemiseksi. Tä-
stä syystä laitostenmuodon muuttuessa valvonnan
toimivuus tulee edelleen turvata.

Valiokunta ehdottaa lakiehdotusten voimaan-
tulosäännösten teknistä tarkistamista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysva-
liokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksytään muu-
toin hallituksen esityksen mukaisina
paitsi 1. lakiehdotuksen 15 § ja 2. la-
kiehdotuksen voimaantulosäännös
muutettuina seuraavasti (Valiokunnan
muutosehdotukset):*

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

15 § (2 mom. kuten HE)
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
2003.

2.

Voimaantulosäätös
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
2003.

Helsingissä 17 päivänä tammikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Marjatta Vehkaoja /sd	Pehr Löf /r
jäs.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Juha Rehula /kesk
	Merikukka Forsius /vihr	Päivi Räsänen /kd
	Tuula Haatainen /sd	Sari Sarkomaa /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Arto Seppälä /sd
	Valto Koski /sd	Marjatta Stenius-Kaukonen /vas.
	Marjaana Koskinen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.